

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100)

SFS 2024:914

Publicerad
den 15 oktober 2024

Utfärdad den 10 oktober 2024

Regeringen föreskriver att 7 kap. 5 a, 8, 10, 11, 18 och 25 §§ och bilaga 3 till högskoleförordningen (1993:100)¹ ska ha följande lydelse.

7 kap.

5 a §² En sökande ska anses ha sådana nödvändiga kompetenser som anges i 5 § om sökanden

1. har avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,

2. har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt har lägst betyget E i ämnena svenska eller svenska som andraspråk och engelska på den nivå i respektive ämne som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan,

3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,

4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning,

5. enligt äldre bestämmelser har uppfyllt kraven för grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, eller

6. har godkänt resultat på ett sådant behörighetsprov som anges i förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kraven i första stycket 3.

8 §³ De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från ett eller flera ämnen med angiven nivå i respektive ämne i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper,

2. godkänt resultat på ett konstnärligt prov för en utbildning som leder till en konstnärlig examen,

3. lämplighet enligt vad som anges i 9 b §, och

4. andra villkor enligt vad som anges i 11 § första stycket 2.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

¹ Förordningen omtryckt 1998:1003.

² Senaste lydelse 2018:1503.

³ Senaste lydelse 2020:881.

10 §⁴ Högskolan får, i den utsträckning det ställs krav på särskild behörighet, meddela föreskrifter om vilka krav enligt 8 § första stycket 1 som ska gälla för andra utbildningar än de som avses i 9 §.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka ämnen i gymnasieskolan och vilka nivåer i dessa ämnen som kraven får avse.

11 §⁵ Om det finns särskilda skäl får en högskola, för tillträde till en viss utbildning, meddela föreskrifter om

1. krav på kunskaper från andra nivåer i ämnen eller andra ämnen i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper än de som följer av 9 § eller 10 § andra stycket, eller

2. krav på andra villkor än kunskaper från ett eller flera ämnen i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper om de betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Om krav uppställs enligt första stycket 1 på kunskaper från andra ämnen i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper än de som följer av 9 § eller 10 § andra stycket ska det även anges vilken nivå kravet avser.

Innan högskolan meddelar föreskrifterna ska Universitets- och högskolerådet ges tillfälle att yttra sig över högskolans förslag.

18 §⁶ Vissa bestämmelser om hur betyg ska värderas finns i bilaga 3 till denna förordning.

Vissa nivåer i ämnen från gymnasial utbildning är särskilt meriterande vid urval. De nivåer som är särskilt meriterande i respektive ämne är nivåer som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet och som utgör en fördjupning i

1. moderna språk,
2. svenskt teckenspråk för hörande,
3. engelska, och
4. matematik.

Universitets- och högskolerådet får meddela de föreskrifter i övrigt som behövs för meritvärdering av betyg.

25 §⁷ De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från ett eller flera ämnen med angiven nivå i respektive ämne i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper,
2. kunskaper från en eller flera högskolekurser, och
3. andra villkor som betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Högskolan får bestämma vilka krav enligt första stycket som ska ställas.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

1. Denna förordning träder i kraft den 13 november 2024.

2. Förordningen tillämpas första gången vid antagning till utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

⁴ Senaste lydelse 2018:1503.

⁵ Senaste lydelse 2018:1503.

⁶ Senaste lydelse 2018:1503.

⁷ Senaste lydelse 2011:1020.

3. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för betyg som satts på kurser enligt de ämnesplaner som gäller utbildning som påbörjats före utgången av juni 2025.

4. Vid uträkning av ett betygsvärde enligt bilaga 3 punkt 5 ska betyg på en kurs ersättas av betyg som den sökande får på en motsvarande nivå i samma ämne före den 1 juli 2030, om det sistnämnda betyget är högre samt omfattar minst samma antal gymnasiepoäng.

5. Efter den 30 juni 2030 ska ett godkänt betyg som en elev har fått på en nivå i ett ämne, ersätta betyg på kurser i samma ämne som motsvarar någon eller några av de nivåer som omfattas av betyget i ämnet.

6. Den som har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning som utöver betyg i ämnen också innehåller betyg som satts på kurser, ska anses ha grundläggande behörighet till utbildning på grundnivå, om den sökande har lägst betyget E i de kurser eller nivåer i ämnena svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan.

7. Om en person utöver betyg i ämnen även har fått betyg som satts på kurser, gäller 7 kap. 18 § och bilaga 3 i den äldre lydelsen för meritvärderingen av kursbetygen.

På regeringens vägnar

JOHAN PEHRSON

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

PLATSFÖRDELNING PÅ GRUNDVAL AV BETYG OCH MERITVÄRDERING AV BETYG

I denna bilaga finns det enligt 7 kap. 13 § andra stycket och 18 § första stycket vissa bestämmelser om hur platser ska fördelas vid urval på grundval av betyg och hur betyg ska värderas.

Med betyg från gymnasieskolan avses i fråga om platsfördelning på grundval av betyg i denna bilaga även betyg från Europaskolan (European baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter i övrigt om meritvärdering av betyg från Europaskolan (European baccalaureate) och utbildning som leder fram till International Baccalaureate samt om hur sådana betyg ska ge meritpoäng.

Platsfördelning på grundval av betyg

1. Vid urval på grundval av betyg enligt 7 kap. 13 § första stycket 1 ska platserna fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i en betygsgrupp som indelas i I och II respektive i en folkhögskolegrupp enligt följande.

Betygsgrupp:

I. sökande med

- betyg från gymnasieskolan,
- betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå, om minst två tredjedelar av gymnasiepoängen avser sådan utbildning, och
- betyg från gymnasieskolans yrkesprogram som lett till en yrkesexamen i kombination med sådana betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som ger grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå,

II. sökande med

- betyg från gymnasieskolan i kombination med betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller i kombination med betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan av den som inte är elev där eller, i fråga om betyg från gymnasieskolans yrkesprogram som lett till en yrkesexamen, i kombination med sådana betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå som leder till mer än grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå, om betyg från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå eller betyg förvärvade genom prövning i gymnasieskolan tillsammans eller var för sig utgör mindre än två tredjedelar av gymnasiepoängen, och
- betyg från gymnasieskolan eller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå i kombination med resultat från utbildning enligt förordningen (2018:1519) om behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning eller i kombination med intyg enligt den upphävda förordningen (2007:432) om behörighetsgivande förutbildning vid universitet och högskolor eller i kombination med dokumenterat studieresultat från folkhögskola.

Folkhögskolegrupp:

- sökande med studieomdöme från folkhögskola.

⁸ Senaste lydelse 2023:83.

2. Sedan platserna har fördelats i respektive grupp ska platserna i betygsgruppen fördelas i förhållande till antalet behöriga sökande i I respektive II. Därefter ska antalet platser i II reduceras med en tredjedel. Denna andel ska tillföras I.

Meritvärdering av betyg

3. Meritvärdering ska göras i två steg. Först meritvärderas de betyg som den sökande åberopar för behörighet och de betyg på sådana särskilt meriterande nivåer som enligt 7 ska meritvärderas enligt 4 och 5. Därefter ska poäng för de nivåer som är särskilt meriterande enligt 8 läggas till.

Sökande med gymnasieexamen från gymnasieskolan

Siffervärde

4. Betygen i de ämnen som ingår i ett program från gymnasieskolan ska ges följande siffervärden:

F	0
E	10,0
D	12,5
C	15,0
B	17,5
A	20,0

Betygsvärde

5. Siffervärdet för varje betyg ska multipliceras med det antal gymnasiepoäng som det betyget omfattar, varvid ett betygsvärde fås.

Vid uträkning av ett betygsvärde ska betyg i ett ämne ersättas av ett betyg som den sökande har i samma eller motsvarande ämne, om sistnämnda betyg avser motsvarande nivå i ämnet och har ett högre siffervärde samt omfattar minst samma antal gymnasiepoäng. När ett betyg ersätts av ett annat betyg ska det sistnämnda betyget ges samma omfattning som det betyg som ersätts.

Sammanlagt betygsvärde och jämförelsetal

6. Det sammanlagda betygsvärdet för alla betyg i de ämnen på de nivåer som ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska divideras med 2 400, varvid ett jämförelsetal fås.

Om det fullständiga programmet omfattar mer än 2 500 gymnasiepoäng ska det sammanlagda betygsvärdet divideras med det antal gymnasiepoäng som ingår i de ämnen som en examen omfattar.

Jämförelsetalet ska anges med två decimaler.

Betyg i ämnen på nivåer som ger behörighet eller är särskilt meriterande

7. Betyg i ämnen på nivåer som inte ingår i ett fullständigt program från gymnasieskolan ska meritvärderas enligt 4 och 5 om nivåerna

1. krävs för grundläggande behörighet till högskoleutbildning som påbörjas på grundnivå,

2. krävs för sådan behörighet som avses i 7 kap. 9 §, eller

3. är särskilt meriterande nivåer som avses i 7 kap. 18 § och ger meritpoäng enligt 8.

Det sammanlagda betygsvärdet ska, för att få jämförelsetalet, i stället för att göra som det som anges i 6, divideras med det samlade antal gymnasiepoäng som har legat till grund för meritvärderingen.

8. Sedan jämförelsetalet har räknats ut ska godkända betyg på sådana särskilt meriterande nivåer som anges i 7 kap. 18 § tillgodoräknas som meritpoäng.

Högst två och en halv (2,5) meritpoäng får adderas till jämförelsetalet, varav högst en och en halv (1,5) meritpoäng får avse moderna språk och svenskt teckenspråk för hörande, högst en (1,0) meritpoäng får avse engelska och högst en och en halv (1,5) meritpoäng får avse matematik, matematik – fortsättning, matematik – fördjupning, matematik – specialisering B och matematik – specialisering C.

Godkända betyg på nivåer som är särskilt meriterande ger meritpoäng enligt följande:

a) nivå 1 i moderna språk – fortsättning eller nivå 1 i svenskt teckenspråk för hörande – fortsättning ger en halv (0,5) meritpoäng,

b) nivå 2 i moderna språk – fortsättning eller nivå 2 i svenskt teckenspråk för hörande – fortsättning ger en (1,0) meritpoäng, om den nivå som avses i a utgör krav på särskild behörighet, och i annat fall en och en halv (1,5) meritpoäng,

c) nivå 1 i moderna språk – fördjupning eller på nivå 1 i svenskt teckenspråk för hörande – fördjupning ger en halv (0,5) meritpoäng,

d) nivå 1 i moderna språk – grund i ytterligare ett språk eller nivå 1 i svenskt teckenspråk för hörande – grund ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande har fått meritpoäng för moderna språk – fortsättning enligt b,

e) nivå 1 i moderna språk – grund ger en halv (0,5) meritpoäng, om den sökande har fått meritpoäng för svenskt teckenspråk för hörande – fortsättning enligt b,

f) nivå 3 i engelska ger en (1,0) meritpoäng,

g) nivå 2 i matematik ger en halv (0,5) meritpoäng,

h) nivå 1 i matematik – fortsättning ger en halv (0,5) meritpoäng,

i) nivå 2 i matematik – fortsättning ger en halv (0,5) meritpoäng, om den nivå som avses i h utgör krav på särskild behörighet, och i annat fall en (1,0) meritpoäng,

j) matematik – fördjupning ger en (1,0) meritpoäng,

k) matematik – specialisering B ger en halv (0,5) meritpoäng om det endast finns krav på grundläggande behörighet eller om matematik nivå 2 eller matematik – fortsättning nivå 1 utgör krav på särskild behörighet,

l) matematik – specialisering C ger en halv (0,5) meritpoäng.

Sökande med gymnasieexamen från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

9. Det som anges i 4, 5, 7 och 8 gäller också sökande med examen från kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

För att få ett jämförelsetal ska det sammanlagda betygsvärdet divideras med det antal gymnasiepoäng som ingår i examen, dock med lägst 2 300.